

Voiko muistisairaan keittiön turvallisuusriskejä vähentää?

Ravitsemusfoorumi 1.11.2016

Joonas Lahdenperä ja Minna Rosendahl

**Varsinais-Suomen
Muistiyhdistys ry**
Muistiliiton jäsen

#TURVALLISESTIKOTONA

TURVALLISESTI KOTONA -PROJEKTI 2016 - 2018

Päätavoite:

Muistiasiakkaiden arjen turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen vahvistuminen kotona

Projektin toiminta:

- Opasmateriaalin tuottaminen
- Turvallisuusaiheiset kotikäynnit asiakkaiden koteihin
- Kotihoidon ammattilaisten koulutus -> riskien tunnistus ja ennaltaehkäisy
- Tapahtumat ja yleisötilaisuudet -> tietoisuuden lisääminen
- Vapaaehtoisten koulutus häiriötilanteita varten
- Yhteistyön lisääminen turvallisuudesta vastaavien kesken

Muistisairauksien oireita, mm.

- Muistin ongelmat
- Keskittymisen ja tarkkaavuuden heikentyminen
- Johdonmukaisen ajattelun vaikeudet
- Hahmottamisen ongelmat (tilat, etäisyydet, suunnat, oma keho)
- Ärsykesidonaisuus
- Esineiden tunnistamisen ja käyttämisen vaikeudet
- Kömpelyys ja kätevyys heikentyminen
- Ajan ja paikan tajun heikkeneminen
- Vireystilan vaihtelut
- Käyttöoireet, esim. levottomuus, harhat

Muistiasiakas keittiössä, mitä riskejä?

- Terävät esineet; veitset yms
- Terävät kaapin kulmat
- Tavaroiden putoaminen
- Kiipeily/putoaminen
- Kaatuminen (esim. liukastuminen)
- Ruokien väärä säilytys ja vanheneminen

- Liesi unohtuu päälle
- Liesi menee vahingossa päälle
- Sähkölaitteiden epätarkoituksenmukainen käyttö
- Huoltamattomat laitteet
- Tulen käsittely, esim. puuhella
- Tavaroiden keräily

Noin 30% asutopaloista syttyy liedestä

Kuva: vahinkotieto.fi

Vaihtoehtoja

- Estetään kaikkien laitteiden käyttö (esim. sulakkeet pois)
 - turvallinen ja arvokas, omannäköinen elämä?
- Ulkopuolinen palvelu
 - ateriapalvelu
- Vaihtoehtoinen ruoanvalmistustapa
 - mikro
- Liesi ja/tai sähkölaitteet käytössä määräajan
 - ajastin
- Muut tekniset ratkaisut kohdistetusti
 - esim. liesivahti
- Yleinen siisteys ja järjestys!!!

Onko lieden ympäristö vapaana palavista materiaaleista?

Kuva: Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Liesi menee vahingossa päälle...

Palontutkinnassa havaittiin, että huoneiston asukkaan käyttämän rollaattorin jarrukahva oli samalla korkeudella liedien katkaisijoiden kanssa.

Lähde: Pelastuslaitosten palontutkinnan käsikirja s.52

Kuva: Tukes ja Pelastusopisto

Liesi unohtuu päälle...

Turva-ajastimella varustettua turvaliettä käytettäessä on valittava erillisestä valitsimesta lieden käyttöaika.

Induktioliesi vaatii toimiakseen magnetisoituvan teräsastian. Taso ei kuumene, jos sen päälle putoaa esim. patalappu.

Sijoita patalaput ja muut tekstiilit oikein

Patalappuja ei tule sijoittaa liian lähelle keittotasoa, josta ne saattavat vahingossa pudota liedelle. Patalappujen tulee kuitenkin olla helposti havaittavissa, jotta ne saadaan tarvittaessa nopeasti käyttöön.

Liesivahti

- Valvoo lieden toimintaa lämpötilaa mittaamalla
- Sammuttaa tarvittaessa liedestä virran
- Noin 200 – 500e
- [Video](#)

Kuva: www.safera.fi

Sähkölaitteet

- Ylimääräiset sähkölaitteet pois käytöstä
 - Väärän käytön riski
- Kodin sähkölaitteet ja pöly ei sovi yhteen
 - imuroi kerran vuodessa jääkaapin tausta
- Sähkölaite joka ei toimi normaalisti pitää viipymättä korjata
- Ajastin tai automaattinen virrankatkaisu

Tavaroiden keräily

Kuva: Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Ilmoitusvelvollisuus (pelastuslaki 42§)

- koskee
 - kuntaa ja muuta julkisyhteisöä ja näiden henkilöstöä
 - hoitolaitoksen ja palvelu- ja tukiasumisen toiminnanharjoittajaa ja henkilöstöä
- ilmeinen palovaara tai muu onnettomuusriski
- salassapitosäännösten estämättä
- ilmoitus pelastusviranomaiselle

Tulen käsittely

- Elävää tulta pitää valvoa, esim. kynttilät ja tulisijat
- Teknisiä ratkaisuja
 - langattomasti sarjaan kytkettävä palovaroitinjärjestelmä
 - alkusammutuskalusto
 - sammutuslaitteisto
- Sisällä ei saa polttaa ulkokäyttöön tarkoitettuja kynttilöitä

"MÄHÄN KÄYTÄN VAIN ETULEVYJÄ!"

#TURVALLISESTIKOTONA

"AI MULLAKO LIIKAA TAVARAA?"

#TURVALLISESTIKOTONA

"TÄSSÄHÄN ON HYVÄ TILA KYNTTILÄLLE"

#TURVALLISESTIKOTONA

"UNOHDIKS MÄ JOTAIN?"

#TURVALLISESTIKOTONA

YHTEYSTIEDOT

Minna Rosendahl

Aluejohtaja

p. 0400 653 379

minna.rosendahl@muistiturku.fi

Joonas Lahdenperä

Pelastusalan asiantuntija

p. 040 568 8780

joonas.lahdenpera@muistiturku.fi

Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry

Varusmestarintie 15

20360 Turku

p. 02 251 0159

www.muistiturku.fi

Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry

Varusmestarintie 15

20360 Turku

p. 02 251 0159

www.muistiturku.fi